

SPORSKIFTE

fra reklamebranchens
superliga til støvede jordhytter
og slumkvarterer

Efter 25 år som reklamefotograf med glamour og kendisser i søgeren har **Stine Heilmann** lavet et markant sporskifte og rejser nu i stedet ud for at vise virkeligheden i nogle af verdens fattigste lande. Selv om det er benhårdt at være væk fra familien og giver brutale oplevelser med på vejen, vil hun ikke bytte for noget. For det er det, hun drømmer om – at kunne komme ud og lave noget, ‘der virkelig giver mening’ i en alder af snart 50 år

AF Nina Azoulay

Det kribler i hende for at komme af sted igen. Ud i verdens fjerne og fattige afkroge. Blandt kvinderne. Og børnene. For at møde dem i deres hverdag, på godt og ondt, og vise resten af verden, hvordan de lever. Hvor hårdt de kæmper. Men også hvor mange succeshistorier, der faktisk gemmer sig derude – i Ghana, Nepal, Cambodja, Burkina Faso, Bolivia, Venezuela, Filippinerne og de mange andre steder, Stine Heilmann de seneste år er rejst til med sit kamera for at dokumentere, hvordan mange danske virksomheder og fonde arbejder for at forbedre levevilkårene i nogle af verdens fattigste lande. Fotorejserne til de støvede landsbyer og rå slumkvarterer er et nyt spor i Stine Heilmanns karriere. Og noget af en kontrast til de 25 år, hun har bag sig i reklamebranchen og medieverdenen. Som selvstændig fotograf har hun arbejdet både herhjemme og i New York. Skudt kampanjer for verdenskendte brands, fotograferet berømte modeller og skuespillere og arbejdet for bl.a. Annie Leibovitz og Irving Penn, der begge hører til i den internationale reklamefotos absolutte superliga. Og fået invitationer til luksuriøse receptioner med stjernestøv og glamour med som en naturlig del af jobbet. Noget, de fleste kun drømmer om at være en del af. Og noget, som Stine Heilmann også har nydt at være

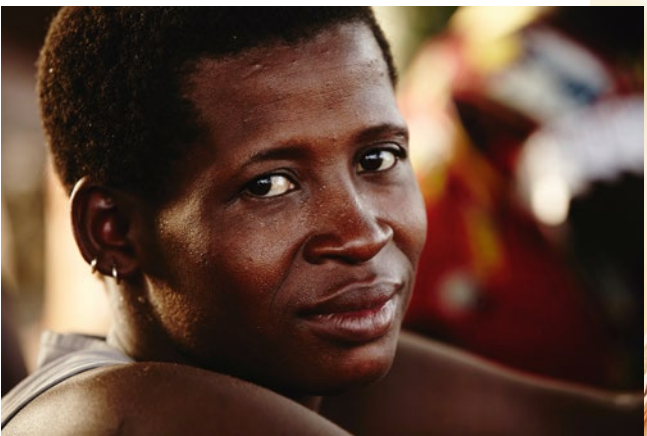
med til, men som alligevel gav hende følelsen af, at et eller andet manglede. – For et par år siden stod jeg i studiet og havde ingen idé om, hvad der skulle ske. Men det er det her, jeg har gået og drømt om – at jeg i en alder af snart 50 år kunne komme ud og lave noget, der virkelig giver mening. Så jeg føler mig så privilegeret, at jeg kan tude over det. Jeg fatter ikke, at ‘den’ er kommet ned i min turban, fortæller Stine Heilmann.

Trommedans i timevis

Den – appelsinen i Stine Heilmanns turban – faldt uventet i hendes retning, da hun i 2015 under fotooptagelserne til en kogebog om danske Michelin-restauranter blev tippet om, at Dansk Industri havde planer om en fotoudstilling om kvinder fra verdens fattigste lande til Women Deliver-konferencen i København i 2016. Og hun kunne med det samme mærke, at det var det, hun skulle lave. – Det handlede om kvinder og forretning, om at drive virksomhed og kunne klare sig selv. Jeg følte mig meget forbundet med de kvinder, selv om de lever under kår, der er fuldstændig anderledes, siger Stine Heilmann. Hun fik jobbet. Og siden har hun skiftet de højhælede sko ud med trekkingstøvler og vaccinationskort og er rejst til hjørner af verden, som de færreste vesteuropæere søger – først med Dansk Industris projekt og siden både ➤

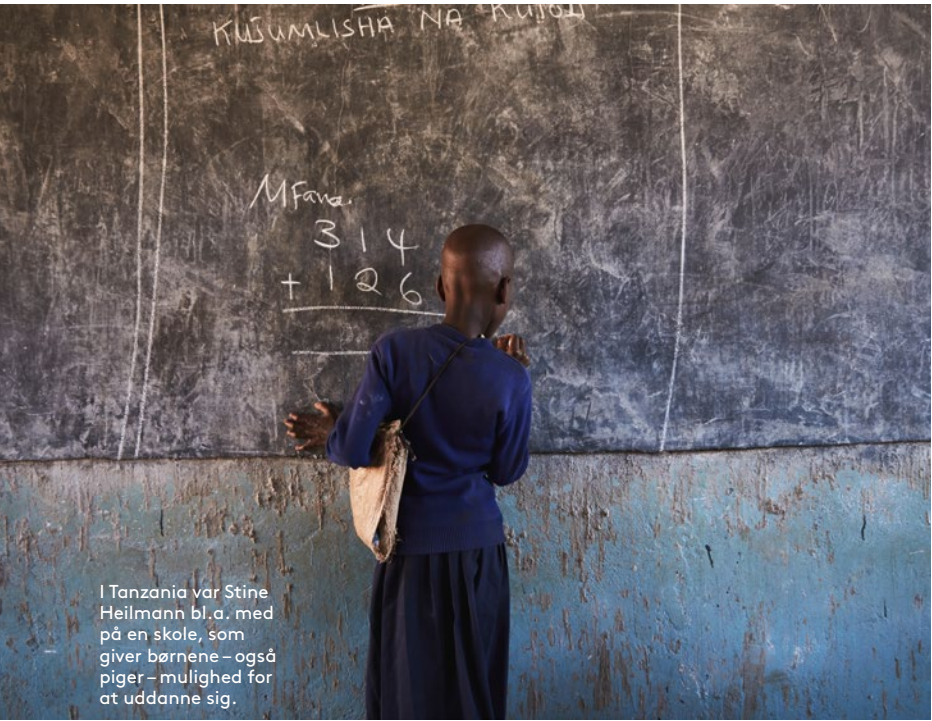
Stine Heilmann

- **Født** 16. februar 1968.
- **Uddannet** reklamefotograf i 1992 og vandt adskillige priser for sit afgangsprøveprojekt. Rejste i 1993 til New York og arbejdede blandt nogle af branchens førende fotografer – bl.a. Annie Leibovitz, Richard Avedon, Mary Ellen Mark og Irving Penn. Vendte i 1997 tilbage til Danmark og åbnede eget studie i København.
- **Siden 2016** har Stine Heilmann rejst ud for bl.a. Dansk Industri med støtte fra Danida og sat fokus på, hvordan kvinder og børn i udviklingslande hjælpes af danske virksomheder som strikbrandet Aiyu, fødevarerproducenter som Froosh, Orana og Toms Gruppen og FMC Cheminova, der leverer løsninger til bl.a. industri og landbrug. Hendes billeder har været vist på flere udstillinger og er bl.a. udgivet i bogen ‘Women Empower Business’ fra 2016.
- **Er i dialog** med flere store virksomheder om at dokumentere deres CSR-initiativer.
- **Under årene** i USA skabte Stine Heilmann ved siden af fotoarbejdet også sine ‘Botanic Shoes’. De skulpturelle sko, der er lavet af blomster, frugt og grøntsager, blev verdensberømte, efter Vogue skrev om dem, og Stine Heilmann har siden skabt Botanic Shoes til bl.a. Hillary Clinton.

Portrætfoto MATHILDE SCHMIDT Reportagefoto STINE HEILMANN

I Tanzania var Stine Heilmann bl.a. med på en skole, som giver børnene – også piger – mulighed for at uddanne sig.

med andre danske virksomheders CSR-arbejde og med dokumentarfilmproduktioner, som sætter fokus på miljø og bæredygtighed. Landsbyen i Saboba-distriktet i det nordlige Ghana er et af stederne. Her har hun fotograferet særligt kvinder og børn

for at sætte fokus på deres levevilkår og vise, hvordan initiativer fra danske virksomheder og fonde gør det muligt at sende piger i skole og hjælpe deres mødre med at skabe en forretning, der kan supplere arbejdet i landsbyen. Stine Heilmann blinker en ekstra gang, som hun sidder der i sit køkken nord for København og lader musik og billeder strømme ud af mobiltelefonen. Skærmen på hendes smartphone viser en video fra rejsen til Ghana, hvor hun danser med en af landsbyens kvinder i hånden hen over den tørre, støvede jord sammen med resten af

byens indbyggere. Den taktfaste lyd af bjælder og trommer toner ud i rummet og får Stine Heilmann til at smile. For det er så vildt, forklarer hun, når man står der. I en landsby, der intet har, og alle – børn, mænd, kvinder, gamle og unge – danser sammen. – Man kan slet ikke lade være med at bevæge sig. De bliver ved i timer. Der er ikke noget med fløvhed eller hæmninger, fortæller hun.

Dansen er for hende også et billede på, hvorfor arbejdet i marken er hårdt på en helt anden måde end det, hun er vant til fra studiet. – Når jeg kommer som hvid kvinde til en lille landsby i Ghana, bliver det mig, der kommer i fokus. De vil så gerne spørge mig om alt muligt og er nysgerrige, og der er tit 100 børn rundt om én, der rører og vil holde i en. For at jeg kan få gode billeder, må jeg skabe tillid og nærvær og humor og tryghed, siger Stine Heilmann.

Hurtigløbende alenemor

Da Stine Heilmann rejste af sted på den første tur i januar 2016, var det med en snert af nervøsitet over at skulle lukke sin virksomhed ned i to måneder. Med fire børn fordelt på tre barsler har hun flere gange måttet lukke butikken helt for så at starte fra bunden igen. Og da hun efter at have fået tvillinger kom tilbage fra sin tredje barsel, var det til et arbejdsmarked domineret af finanskrisen og en forretning, hvor telefonen stort set ikke ringede i et helt år. Det var den eneste gang, hvor hun overvejede at forlade fotoverdenen. Faktisk nåede hun at søge ind på jordemoderstudiet.

– Jeg ved ikke, hvad jeg tænkte. At jeg skulle være studerende med fire børn? Men det er meget typisk mig. Jeg følger mit hjerte og tænker ikke i struktur og økonomi, forklarer Stine Heilmann og ryster med et smil lidt på hovedet af sig selv.

Telefonen nåede at ringe og genoplive Stine Heilmanns virksomhed, før hun på ny blev studerende, og de følgende år måtte hun løbe stærkt med kameraet. For ‘man skal eddermame knokle, når man er alenemor’, forsikrer hun. Alt dette sad i baghovedet på den erfarne fotograf og mor til fire, da hun tog af sted på den første rejse for Dansk Industri.

– Men det var det hele værd. Jeg havde så meget at give, og jeg fik så meget igen, så jeg følte, at det på en måde bare kom til mig. Selvfølgelig ved flid og dygtighed, men det var et held, at jeg blev anbefalet på det tidspunkt. For det har betydet, at jeg har ændret spor, siger Stine Heilmann.

Lige så livsbekræftende det er at rejse ud, lige så svært er det af og til at få både logistik og følelser til at gå op på hjemmefronten, og at det kræver god dialog med eks-mænd og et fantastisk bagland af mor og veninder, som hjælper til.

– Mine børn er vant til at undvære mig, fordi de er skilsmissebørn. Men det kræver sindssygt meget logistik, og det kræver meget, når jeg er hjemme, hvor jeg nødt til at lade batterierne op. For jeg kan mærke, at jeg kommer hjem fra nogle af turene med en lille smule ... det er måske et stort ord at bruge, men det har jeg talt med forskellige kloge mennesker om ... posttraumatisk stress. Det, jeg ser og oplever, sidder lagret indeni. Og det er rigtig svært at dele med familie og venner og især mine børn, fortæller Stine Heilmann og forklarer efter et øjeblik eftertænksomhed, hvad det er for svære oplevelser.

– Det handler jo om, at de har så lidt, og hvor meget de slider og slæber. Usselhed og fattigdom og uhygiejne. Børn, der ikke får ordentlig – i vores øjne – kærlighed og nærvær. Hvor mange børn, de har per familie. Hvor meget, ungerne skal slide og slæbe for at overleve i en familie, forklarer Stine Heilmann og tilføjer: – Og så den mangel på ligestilling, der er mellem piger og

drengene helt fra toårsalderen. Der er det jo små piger, der henter og bærer vand og hjælper i køkkenet og i marken med at høste, mens der sættes på drengene, som alligevel ofte ender med at blive til store og dovne mænd, der sidder og hænger og drikker, mens kvinderne opretholder hjemmet – henter vand, passer børn, laver mad og høster. Oplevelserne har ætset sig ind i Stine Heilmann. Det er tydeligt, når hun bladrer gennem de mange billeder og fortæller om de stærke kvinder og de store børneflokke, hun har mødt undervejs. Om den unge mor til otte, som hver dag knokler i marken for at brødføde familien, og om de piger, der tidligt får ansvar for at passe hele søskendeflokken, mens forældrene arbejder. Men også om de piger, der smilende trækker i skoleuniform og stolt skriver staveord på skolens tavle.

De fortællinger, Stine Heilmann rejser ud for at finde og fortælle, er de gode af slagsen. Dem, der viser, hvordan kvinderne bliver hjulpet af danske virksomheder til at opbygge en lille forretning og forsørge sig selv. Og dem, hvor danske fonde sikrer skolegang for piger, der ellers aldrig ville lære at læse.

– Det er det, vi skal vise, og det er jo en positiv historie. Men samtidig ser vi jo også derude, hvor lidt mændene laver, og hvor lidt opbakning kvinderne har, fortæller Stine Heilmann.

Børnene med ud i virkeligheden

Det er ikke alt fra sine rejser, Stine Heilmann kan fortælle sine egne børn, men hun prøver at dele så meget som muligt med dem. Den ældste datter, Hannah, som nu er færdig med gymnasiet, har også været med på opgave i Filippinerne. Selv om det ikke var velset at trække datteren to uger ud af undervisningen i gymnasiet, gjorde hun det alligevel.

– Jeg ville gerne vise hende, hvad jeg laver. Jeg tænkte, at Hannah er stor nok til at se det, og hun har brug for at vide, hvordan unge på hendes egen alder lever ude i verdens afkroge. Og hun sugede det til sig. Det ➤

– Næsten alt det vand, hun havde hentet i brønden, spildte hun ud over sit kære ansigt, fortæller Stine Heilmann om den toårige pige, hun mødte i Ghana.

Ghana og Malawi er nogle af de lande, Stine Heilmann har besøgt for at dokumentere, hvordan danske virksomheder er med til at skabe bedre forhold for den lokale befolkning, især kvinder og børn.

Stine Heilmann har bl.a. besøgt Bolivia, hvor hun boede sammen med aymara-indianerne, der lever i bjergene.

var ikke for tøsedrenge, for det var heftige ting, vi så, fortæller Stine Heilmann. Billederne fra Filippinerne skulle bruges til en dokumentar om et børnehjem i Manila, der hjælper drenge, som ellers lever på gaden – sover på pap, sniffer lim, tigger og stjæler og lever helt 'off track' – med at komme ud af slummen.

– Af alt det, jeg oplever rundt om i verden, er storbyfattigdom det værste. Manila er heftigt. Det er børn, og det er hele familier, der lever på gaden. Og her er det drengene, der går ud i gaderne og tigger, stjæler og sælger deres kroppe. Det så Hannah. Og det var bedre end at gå i gymnasiet i de to uger, vi var af sted, for det var ren uddannelse, siger Stine Heilmann.

– For mig er det der med at tage på charterrejse med mine unger parkeret 'for good'. Fra nu af vil jeg rejse ud med mine unger, hvor de kan udvikles og se, hvordan andre mennesker lever i den virkelige verden. Dannelsesrejser, hvor de selv skal kæmpe lidt og være med. Og hun er glad for at kunne vise sine børn, hvorfor hun brænder så meget for sit arbejde, og vise dem, at det er vigtigt for hende, at de også selv finder den rigtige passion i deres eget arbejdsliv.

Lige nu er der ikke flere rejser i kalenderen, men det kommer der snart igen, hvis det står til Stine Heilmann, der er i dialog med flere store virksomheder både herhjemme og i udlandet om at rejse ud og vise deres sociale arbejde. For selv om ordrebogen er fuld af andre spændende opgaver, trækker rejselysten i hende.

– Det er eventyrligt, men det er også livsbekræftende at komme derud. Og jeg synes faktisk også, at jeg er god til at møde de her mennesker, hvor de er, og fortælle deres historier. For det er så vigtigt at få fortalt. Der bliver givet så mange penge og gjort så meget derude, og folk vil gerne høre de positive historier også. Det er ikke død og ødelæggelse og udhungrede børn med fluer i øjnene – de historier er jo også vigtige – men de her positive succeshistorier skal også fortælles, siger Stine Heilmann, der slet ikke er i tvivl om, at skiftet fra det trygge fotostudie til fjerne verdenshjørner er det rigtige for hende.

– Jeg er draget mod det. Selv om jeg også føler mig meget alene med det og går på kompromis med mit liv – jeg savner min familie og venner og går glip af fødselsdage – så kan jeg mærke, at det er denne vej, jeg må gå nu. Og hvorfor kæmpe imod, når jeg er draget af det og har noget at give? spørger Stine Heilmann.

– Jeg er nødt til at satse på det, når det er det, jeg brænder for. //

‘Det er det her, jeg har gået og drømt om – at jeg i en alder af snart 50 år kunne komme ud og lave noget, der virkelig giver mening. Så jeg føler mig så privilegeret, at jeg kan tude over det’

Stine Heilmann (th.) vækker selvfølgelig opsigt, når hun dukker op i landsbyerne med sin hvide hud og sit kamera. Men hun møder også stor tillid og interesse fra de lokale.